

„FELNŐTTEK, MI BÉKÉRE VÁGYUNK!”

1986-ban a bulgáriai Gyermekkönyvhéten vendégeskedtem, még hozzá Ruszéban, az egykor gazdag Duna-parti kereskedővárosban, ahol a Nobel-díjas Elias Canetti, a németül fogalmazó szefárd-zsidó író született. Canetti szülőházát ugyan nem tudták megmutatni lelkes pinoírvezető-vendéglátóim, viszont jó néhány alkalmat teremtettek, hogy potenciális bolgár gyermekolvasóimmal találkozzam. Egy ilyen találkozón hangzott el az alábbi kérdés: - Hogyan harcolnak a magyar gyerekek a békéért? - Zavarba jöttem, mert engem nem tanítottak be előre, mint a kérdező fekete szemű piros nyakkendőst. Visszakérdeztem: - Előbb ti mondjátok meg, hogy a bolgár gyerekek hogyan harcolnak? - Némi hümmögés után megszületett a válasz: - Hát plakátokat rajzolunk, gyűléseket szervezünk és táviratokat küldünk az amerikai elnöknek. - Egy pillanatra magam elé képzeltem Ronald Reagant, amint a reggeli lágytojás mellett aggodalmas arckifejezéssel a bolgár gyerekek táviratait olvasgatja, de aztán erőt vettem magamon, és kivágtam: - A magyar gyerekek pontosan ezt csinálják. - Ettől mindenki felderült - mehattünk ebédelni...

Talán ebből is látszik, hogy a „békeharc” már ekkoriban sem töltött el különös lelkesedéssel. (Mellesleg korábban sem: a hetvenes évek elején hónapokat, sőt egy teljes tanévet [’71-72] húztam le a Szovjetunióban, s ekkor figyeltem fel a béke megvédéséről szónokoló s ugyanakkor a szovjet hadsereget dicsőítő vezércikkek skizofréniájára.) A békéért harcolni olyasmi, mint az önmegtartóztatásért szeretkezni - hadd idézzem pontatlanul ezt a nemrégiben megismert aforizmat!

De, sőt DE! A napokban jutott el hozzám a vajdasági magyar gyerekek hetilapjának, a *Jó Pajtás*nak október 24-i száma, amelyben egy igazi - gyerektől származó - „békeverset” olvastam. Versnek nem is vers, még gyerekversnek sem igazán jó, de ami az érvényességét illeti - a „téves csataterre” hurcolt férfiak fiainak, öccseinek ennél hitelesebb vallomásával sohasem találkoztam. S ennél bölcsebb helyzetmegítéléssel is alig.

Ismét az Andersen-mese igazsága ragyog fel, a képzelt ruhában parádézó uralkodót az ártatlan gyermek leplezi le: - „Meztelen a király!” - Hadd ajánljam figyelmükbe a vajdasági Kapuszinában lakó, 7. osztályos Kovács János döcögős, mégis hiteles „békeversét”! Íme:

Felnőttek, mi békére vágyunk!

Maradjon meg a mi országunk!

A fehér galamb mikor száll fel?

A fegyvert mikor dobják már el?

Épüljenek szép óvodák és iskolák

- körülöttük nyíljon millió virág! -

testvérnépet összekötő szép hidak,

hegyekbe vájt nagy alagutak.

Mi békére vágyunk, felnőttek!

